Autorka: Zuzana Pourová

Pocity máš i ty – Romana Suchá (práce s knihou)

Pojďme společně s dětmi a vílou Evelínkou uklidit půdu, kam někdo zavřel její kamarády, protože se na ně nechtěl dívat. Víla Evelínka si posvítí na jejich negativní emoce a podpoří ty pozitivní. Čeká nás osm emocí se svými zvířecími představiteli, např. zde máme vzteklého krokodýla či odvážného lva. Kniha je bohatě ilustrovaná, doplněná jednoduchými básničkami a krátkým textem, především otázkami k zamyšlení a rozhovoru s dětmi o každodenních situacích a o jejich prožívání a pocitech.

Cílová skupina: MŠ - žáci 1. stupně ZŠ; začátečníci, mírně pokročilí i pokročilí

Obsahový cíl:

- žák rozvíjí a zvyšuje svou emoční inteligenci,
- žák rozumí (snaží se porozumět) emocím u sebe i druhých,
- žák zvládá (učí se zvládat) náročné situace,
- žák rozvíjí empatii a sebereflexi.

Jazykový cíl:

- žák si upevní slovní zásobu zvířecích představitelů, spojuje varianty slov (*lev – lvíček*),
- žák pojmenovává emoce (*vztek, smutek, radost, strach, svědomí, odvaha, závist, láska*),
- žák ve větách popisuje situace na obrázcích,
- žák vyhledává slova a texty v knize,
- žák používá slova ve větách,
- žák rozvíjí slovní zásobu o synonymická vyjádření sloves (př. rozzlobilo - rozhněvalo – naštvalo),
- žák třídí slova do vybraných slovních druhů.

Pomůcky do lekce:
Kniha Pocity máš i ty, jazykové úkoly z pracovního listu a kartičky z tohoto souboru, případně obrázky emocí

Použité zdroje:
Literatura: Romana Suchá. Pocity máš i ty. Praha: Portál, 2025. Ilustrace: Jakub Cenkl.
Autor piktogramů: Sergio Palao, ARASAAC (http://arasaac.org), CC (BY-NC-SA)

Metodický list:

Kniha obsahuje řadu otázek, které můžete využít k zamyšlení se nad jednotlivými emocemi a prací s nimi, popř. si otázky můžete upravit vzhledem k věku a jazykové úrovni češtiny.

Jazykové úkoly v pracovním listě jsou rovněž diferenciované pro různý věk a pokročilost dětí. S knihou též můžete pracovat různými způsoby (lze číst společně v kroužku, aby všichni na ilustrace dobře viděli, lze nechat číst pokročilejší čtenáře, pracovat postupně s jednotlivými emocemi (např. každou lekci pracovat s jednou emocí) a každou kapitolu prokládat aktivitami, popř. přečíst knihu naráz. Po přečtení a projití jedné kapitoly si můžeme emoci z knihy vyvěsit na nástěnku, tabuli. Takto si po přečtení celé knihy zkompletujeme všech 8 emocí – popř. vytvoříme tematický plakát.

Narazíme-li při čtení na nové slovo, zapíšeme na tabuli, přehled slov, do slovníčku apod., slovo vysvětlíme (předvedeme, ukážeme na reálnou věc, pomocí obrázku, přeložíme do prvního jazyka dítěte).

Rytmické verše usnadňují zapamatování nových slov a struktur. Můžeme společně opakovat, doplňovat rýmy, využít verše, když si děti neví rady (*„Evelínko, já tě prosím moc / o laskavé slůvko, o pomoc.“*).

Fáze před čtením:

- práce s obrázkem půdy (kniha s. 6–7, *Kde to je? Co to je?*): vysvětlíme slovo půda, pojmenujeme, co tam najdeme (rozbité, staré věci, pavučiny), ukážeme rozdíl na obrázcích v knize (nepořádek x uklizená půda – viz poslední dvojstrana knihy)
- otázky: *Máte půdu? Jaké tam máte věci?*
- práce s obálkou: brainstorming, co tam všechno vidíme, co to je (vyvození pojmenování zvířat, postav a věcí)
- pracovní list – pojmenování zvířat a postav (cvičení 1 a 2, příloha 1)

Čtení:

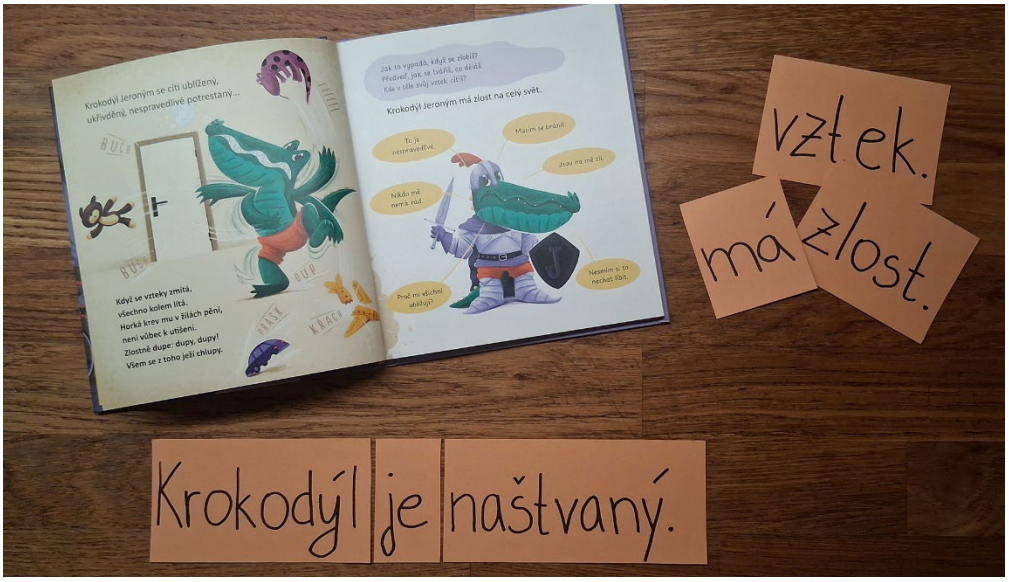
- společné čtení úvodu (kniha s. 8–9): hledání postav na obrázku
- jednotlivé kapitoly s emocemi
- pojmenování zvířete a jeho emoce (*Jaký je krokodýl? Krokodýl je naštvaný. Pocit/emoce se jmenuje VZTEK (ZLOST)*.
- domeček: popisujeme situace celými větami
- výběr obrázku emoce (příloha 3)
- otázky: *Co tě naposledy rozhněvalo (naštvalo) / rozesmutnilo atd.? Jak to vypadá, když se zlobíš? Předveď, jak se tváříš, co děláš? Kde v těle cítíš vztek / smutek atd.? Co ti pomáhá, když jsi naštvaný / se bojíš atd.?*

Po čtení:

- pracovní list (cvičení A – pro nečtenáře)
- pracovní list – postupné doplňování slov z knihy k jednotlivým emocím (cvičení 3), pojmenování emocí (cvičení 4)
- práce s kartičkami (příloha 1) – třídění, pexeso, spojování, slovníček apod.

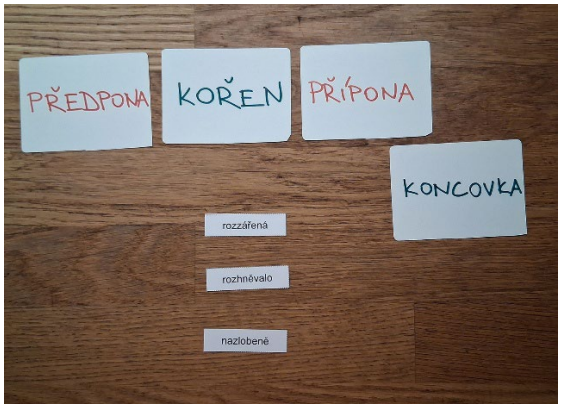

- stavba jednoduchých vět (práce se strukturou věty), popis postav, pojmenování emocí

- hledání synonymických vyjádření, př. *rozzlobilo - rozhněvalo – naštvalo* (příloha 2) – hledání synonym, používání ve větě, práce se stavbou slova, hledání v knize

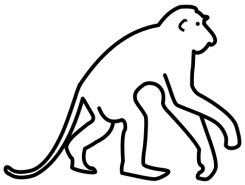
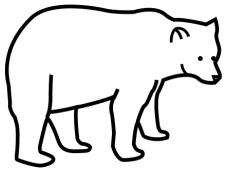
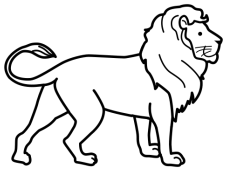
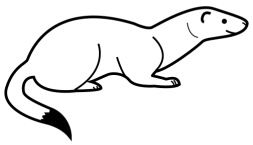
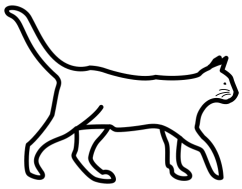
- třídění na slovní druhy (příloha 2) – podstatná jména, přídavná jména, slovesa, příslovce, použijeme ve větě, v kontextu, můžeme využít jen základní slova (př. *RADOST – veselá – raduješ se – radostně*)

- výtvarné zpracování postavy Kde cítím emoce (pocity) – můžeme použít různé barvy, které emoci vyjadřují
- vytvoření společného plakátu s pojmenováním emocí a jak se cítíme (př. *SMUTEK – smutný/smutná*)

1. Víla a zvířata. Napiš slova. Obrázky můžeš vybarvit.

VÍLA
KROKODÝL
KOCOUR
OPICE
MYŠ
MEDVĚD
LEV
LASICE

			
1. _V Í L A	2. _ _ _ _ _ _ _ _ _	3. _ _ _ _ _ _	4. _ _ _ _ _ _
			
5. _ _ _	6. _ _ _ _ _ _	7. _ _ _	8. _ _ _ _ _ _

2. Spojte slova:

kocour	medvídek
opice	kocourek
myš	myška
lasice	lvíček
lev	opička
medvěd	lasička

Medvídek, opička… jsou zdrobněliny (= menší, malé), nebo slova citově zabarvená – lichotivá (= máme kladný, hezký vztah, máme je rádi)

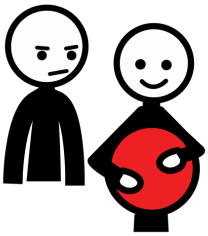
…… *je* ……
…… *má* ……
…… *cítí* ……

3. Listujte knihou. Doplňte tabulku:

př. *krokodýl – naštvaný - VZTEK*

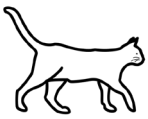
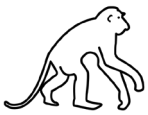
postava	Jaký je? Jaká je?	Emoce

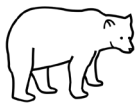
4. Pojmenuj emoce.

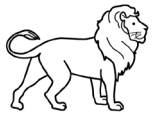
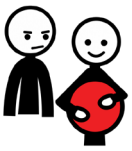
			
1. *láska*	2.	3.	4.
			
5.	6.	7.	8.

A. EMOCE: SPOJ ZVÍŘE A POCIT (EMOCI)

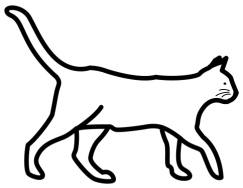
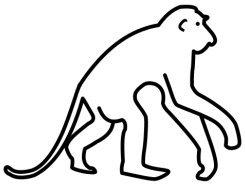
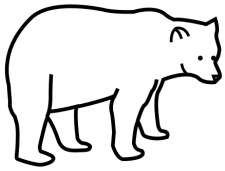

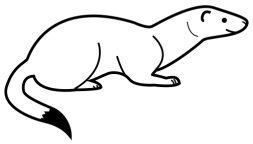
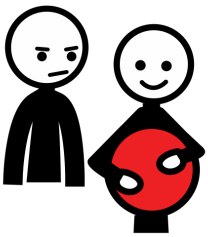
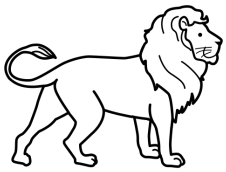

Příloha 1: Kartičky (třídění, pexeso, spojování, slovníček):

	VÍLA		LÁSKA
	KROKODÝL		VZTEK
	KOCOUR		SMUTEK
	OPICE		RADOST
	MYŠ		STRACH
	MEDVĚD		SVĚDOMÍ

	LASIČKA		ZÁVIST
	LEV		ODVAHA

Příloha 2: Kartičky (hledání synonym, třídění na slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, slovesa, příslovce), používání ve větě, hledání v knize

VZTEK	ZLOST	HNĚV
naštvaný	nazlobený	vyděšený
naštvalo	nazlobilo	rozhněvalo
rozzlobilo	zlobíš se	nazlobeně
naštvaně	SMUTEK	LÍTOST
TRÁPENÍ	BOLEST	smutný
opuštěný	pláče	rozplakalo
trápí	rozlítostnilo	zarmoutit
smutně	RADOST	veselá
šťastná	usměvavá	rozzářená

potěšit	raduješ se	radostně
STRACH	ztracená	slabá
vyděšená	vylekalo	vyděsilo
bojím se	bál se	vyděšeně
SVĚDOMÍ	VINA	HANBA
vinný	zahanbený	stydí se
má výčitky	provinile	zahanbeně
ODVAHA	odvážný	silný
neohrožený	šikovný	věří si
odvážně	ZÁVIST	ŽÁRLIVOST
nevděčná	nespravedlivý	závidí
žárlí	mračí se	žárlivě
štědrost	štědrý	štědře
LÁSKA	PÉČE	LASKAVOST
laskavá	dobrá	pečuje
starám se	má rád	hezky

Příloha 3:

